

СЕКЦІЯ 3. СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Корнійчук О. П.

*кандидат економічних наук, старший науковий співробітник,
Інститут демографії та досліджень якості життя
імені Михайла Птухи Національної академії наук України
м. Київ, Україна*

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-593-1-20>

СТРАТЕГІЯ ОРГАНІВ ВЛАДИ УКРАЇНИ ПО ПІДВИЩЕННЮ СТАТУСУ НАСЕЛЕННЯ І ІНСТИТУЦІЙ В УМОВАХ ВІЙНИ

Незалежна Україна, її членство у ЄС та НАТО, українська мова, культура, історія сприймається як загроза статусу рф як держави, так і її населенню. Пропагандисти з РФ враховують, що відчуття загрози для населення рф може виникнути навіть в незначних ситуаціях, пов'язаних із нав'язаними неіснуючими новинами. Зазначене призводить до песимістичного стану мислення [1, с. 201]. У зв'язку з цим населенню України слід усвідомлювати рівень загроз для рф від незалежності української держави. Адекватною відповіддю міжнародної спільноти буде прискорений вступ України в НАТО та модернізація країни.

Україна, як ключова фігура в структурі ЄС і НАТО «зніме нудьгу» населення в країні та того, що виїхало, і дозволить мобілізувати для модернізації. Чинником впливу на тривалість життя є «симбіоз статусу». Люди з високим рівнем статусу почуваються краще і живуть довше [1, с. 202; 2].

В ході війни проти окупаційних дій рф головним завданням органів влади і населення має бути збереження та підвищення статусу населення України. Важливим є також підтримання надії, що статус населення України зросте. Підвищення статусу України шляхом вступу до НАТО надасть відчуття безпеки і щастя [1, с. 203].

Що стосується системи охорони здоров'я, то найпотрібніше – це проведення реформи децентралізації, яка заблокована фактично з травня 2019 р., активне створення сучасних центрів і амбулаторій первинної медичної допомоги та підготовка сімейних лікарів; створення

госпітальних округів в оптимальних за масштабами і «золотою годиною» доставки пацієнтів до медичного закладу та розгортання університетських клінік на базі багатопрофільних, а також спеціалізованих обласних медичних закладів та медичних університетів. Для влади цікавіше загравання з пострадянським персоналом шляхом фіксованої оплати праці, яка не пов'язана з результатами надання послуг, що демотує медичний персонал до самовдосконалення.

Під виглядом кластеризації та закону про громадське здоров'я фактично відроджується жорстка вертикаль управління охороною здоров'я у форматі «Семашко» та фактичне фінансування закладів, а не наданих медичних послуг з аргументацією «збереження медичних кадрів». Це має бути вирішено через системну модернізацію галузі. В основі модернізації країни має знаходитись створення інституційних умов для стрімкого, динамічного економічного зростання – 8-9% ВВП, на основі деокупації території, зниженням природних загроз у зв'язку з руйнуванням інфраструктури, яка підтримувала екологічну безпеку держави, регіонів та підприємств. Необхідно суттєве зменшення нерівності на основі кардинального покращення якості і безпеки життя, на основі стандартів НАТО. Це стосується політичної, правової, економічної та соціальної сфер.

Головне при цьому – оцінити власну здатність уряду і громади впливати на систему процесів і регулювати та направляти їх в державницьке русло. Особливо це стосується дії потужних сил в середині України і навколо неї (рф, ЄС, США), країн Заходу. Головне при цьому, щоб ці фактори і процеси реалізовували конституційну вимогу щодо вступу України до НАТО і ЄС з прийняттям передових стандартів демократії, інститутів влади, рівня освіти населення і безпеки держави. При цьому важлива здатність забезпечити безпеку держави та особи в умовах вірогідного застосування рф ядерної, хімічної та бактеріологічної зброї і використанням сучасних засобів її знищення та індивідуального захисту. Це необхідно, враховуючи наміри рф по фізичному знищенню української державності та українського етносу. Державність потребує посилення політичної волі громадян, а не пасивного населення, і тиску на владу для розгортання модернізації країни, яка має передбачати реформування практично всіх галузей економіки та сфер суспільного життя. Насамперед це сфера оборони і безпеки, ЗСУ, військово-промисловий комплекс, системи електронного державного управління, очищення суспільства від представників п'ятої колони та зрадників, реформування соціальної сфери на цифровій основі.

Ключовою має стати кардинальна зміна управлінського потенціалу на основі державницького мислення, професіоналізму, здатності створити умови для приходу потужних інвестицій, у тому числі у сферу охорони здоров'я. Необхідне запровадження системи підбору та атестації, ліцензування і рейтингування, діяльності кожної посадової особи в державних і комунальних закладах, насамперед охорони здоров'я. Мета полягає в здобутті і підтриманні необхідних базових навичок в епоху динамічних змін.

Слід враховувати позитивний досвід періоду активної трансформації країни з лютого 2014 р. по травень 2019 р насамперед у сфері оборони та безпеки, адміністративно-територіальної реформи та реформи органів місцевого самоврядування, системи охорони здоров'я та освіти.

Література:

1. Девід Рок, «Твій мозок у роботі. Як припинити відволікатися і працювати продуктивніше» / пер. з англ. Дмитро Кожедуб. Київ : Наш формат, 2019. С. 288.

2. Marmot M.G. Status syndrome: a challenge to medicine. *Jama*. 2026. Vol. 295 (11). P. 1304–1307